

Mineralgjødselstatistikk

2022 – 2023

04.04.2024 (revidert versjon)

Mineralgjødelsestatistikk 2022 – 2023

Statistikken gjelder for mineralgjødelse omsatt til jordbruket i sesongen 2022-2023, dvs. perioden 01.07.2022 - 30.06.2023. Totalomsetningen var 380358 tonn, noe som er en reduksjon på 13 % sammenlignet med sesongen før. Dette viderefører en betydelig nedgang som vi også så i forrige vekstsesong. Totalt er omsetningen (tonn vare) redusert med 20 % siden vekstsesongen 2020-2021. For næringsstoffer finner vi tilsvarende store reduksjoner i omsetning. For næringsstoffene nitrogen, fosfor og kalium er det en samlet reduksjon i omsatt mengde (tonn næringsstoff) på 13 % siden forrige vekstsesong og på 21 % sammenlignet med vekstsesongen 2020-2021. Nedgangen skyldes redusert import av mineralgjødelse fra utlandet.

Statistikken er basert på innrapporterte omsetningstall fra virksomhetene som omsetter mineralgjødelse i Norge. Statistikken omfatter ikke mineralske næringsstoffer som inngår i organisk-mineralsk gjødelse. Den omfatter heller ikke produkter som først og fremst omsettes for bruk på golfarealer, grøntarealer, privathager eller i veksthus. Produsenter og importører som omsatte mindre enn 100 tonn i perioden ble ikke pålagt å rapportere, totalt vil dette utgjøre mindre enn en promille av den totale omsetningen av mineralgjødelse.

Årets statistikk inneholder tall for kadmiuminnhold i mineralgjødelse som omsettes til bruk på norske jordbruksarealer (tabell 8). I sesongen 2022-2023 inneholdt mineralgjødelse omsatt til jordbruket 289 kg kadmium. Dette er en økning på 7 % sammenlignet med sesongen 2019-2020, som var forrige gang disse tallene ble samlet inn. Årsaken til oppgangen er høyere kadmiuminnhold i flere produkter. Kadmiuminnholdet i produktene vil i stor grad avhenge av hvilke råvarer som er benyttet som fosforkilde i produksjonen, derfor blir kadmiuminnholdet i produktene rapportert i forhold til fosforinnholdet. Innrapporterte tall for gjennomsnittlig kadmiuminnhold i produktene varierte fra 1 til 64 mg kadmium per kg fosfor, med et gjennomsnittlig innhold på 43 mg kadmium per kg fosfor. I Norge kan mineralgjødelse inneholde opptil 100 mg kadmium per kilo fosfor, kadmiuminnholdet i alle de innrapporterte produktene ligger derfor godt innenfor det som vurderes som trygt.

Denne statistikken ble først publisert 15.02.2024. I etterkant har vi fått melding om feil i innrapporterte tall for enkelte produkter. Denne reviderte versjonen er laget på oppdatert tallgrunnlag.

Tabell 1. Omsetning av mineralgjødse (som vare) og hovednæringsstoffer de to siste sesongene. Endring fra 2021/2022 til 2022/2023 er oppgitt i tonn og prosent.

Næringsstoff	Omsetning 2021/2022 (tonn)	Omsetning 2022/2023 (tonn)	Endring (tonn)	Endring (%)
Nitrogen	99043	87003	-12040	-12
Fosfor	8336	6849	-1487	-18
Kalium	30005	25600	-4405	-15
Sum næringsstoff	137385	119452	-17933	-13
Mineralgjødse (vare)	436090	380358	-55732	-13

Tabell 2. Omsetning av magnesium, svovel og bor i mineralgjødse de to siste sesongene. Endring fra 2021/2022 til 2022/2023 er oppgitt i tonn og prosent.

Næringsstoff	Omsetning 2021/2022 (tonn)	Omsetning 2022/2023 (tonn)	Endring (tonn)	Endring (%)
Magnesium	3974	3460	-514	-13
Svovel	13711	12918	-793	-6
Bor	68	68	0	0

Tabell 3. Omsetning av mineralgjødning (som vare) og utvalgte næringsstoffer for perioden 01.07.2022 – 30.06.2023.

Varetype	Omsetning (tonn vare)	Nitrogen (tonn)	Fosfor (tonn)	Kalium (tonn)	Svovel (tonn)	Magnesium (tonn)	Bor (tonn)
N-gjødsel (sum)	93473	24007	3	7	3069	711	14
Ammoniumnitrat	0	0	0	0	0	0	0
Ammoniumnitrat m. S	80110	21574	0	0	3061	641	0
Kalkammonsalpeter	2168	585	0	0	0	61	0
Kalsiumnitrat	6943	1076	0	0	0	0	0
Kalsiumnitrat m. B	2958	458	0	0	0	0	9
Urea	383	164	0	0	0	0	0
Annen N gjødning	911	150	3	7	9	9	5
P- gjødning (sum)	155	0	31	0	0	0	0
Trippelsuperfosfat	155	0	31	0	0	0	0
Annen P gjødning	0	0	0	0	0	0	0
K-gjødsel (sum)	2429	0	0	672	432	75	0
Kaliumsulfat	769	0	0	359	134	0	0
Kaliumsulfat m. Mg	1600	0	0	283	298	75	0
Kaliumklorid	59	0	0	29	0	0	0
Annen K gjødning	2	0	0	0	0	0	0
NPK- gjødning (sum)	278854	62056	6586	24411	9259	2640	50
N ≤ 9,5 %	521	41	26	97	59	13	0
14,5 % ≥ N > 9,5 %	15327	1809	613	2698	1395	184	5
19,5 % ≥ N > 14,5 %	29194	5104	920	4129	981	396	6
24,5 % ≥ N > 19,5 %	106751	23005	2779	10865	2462	1126	21
N ≥ 24,5 %	127061	32096	2249	6622	4361	921	18
NP- gjødning	1335	158	179	0	27	0	2
NK- gjødning	3560	782	0	412	106	21	2
PK- gjødning	463	0	51	97	7	0	0
Sekundær- og mikronæringsgjødning	87	0	0	0	16	12	0
Sum	380358	87003	6849	25600	12918	3460	68

* en del nitrogenholdige produkter inneholder fosfor og kalium i konsentrasjoner som er lavere enn minsteinnholdet for å kategorisere produktene som NPK, NK eller NP-gjødsel. Disse produktene er plassert under Annen N-gjødsel.

Tabell 4. Fylkesvis oversikt over omsatt mengde mineralgjødsel (tonn) for perioden 01.07.22 – 30.06.23.

Varetype	Oslo/Viken	Innlandet	Vestfold og Telemark	Agder	Rogaland	Vestland	Møre og Romsdal	Trøndelag	Nordland	Troms og Finnmark	Alle fylker
N-gjødsel (sum)	16238	17933	5326	3058	20889	7423	3904	14481	3009	1212	93473
Ammoniumnitrat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ammoniumnitrat m. S	12950	14573	3521	2684	18290	6885	3709	13716	2847	935	80110
Kalkammonsalpeter	8	28	0	153	1933	47	0	0	0	0	2168
Kalsiumnitrat	2229	2061	791	131	214	418	161	540	145	253	6943
Kalsiumnitrat m. B	940	754	613	33	296	62	34	206	17	4	2958
Urea	36	108	27	32	153	11	0	15	1	0	383
Annen N gjødsel	75	409	373	26	3	0	0	5	0	20	911
P- gjødsel (sum)	30	59	40	2	8	0	5	2	3	7	155
Trippelsuperfosfat	30	59	40	2	8	0	5	2	3	7	155
Annen P gjødsel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
K-gjødsel (sum)	1095	607	410	26	57	10	44	126	7	47	2429
Kaliumsulfat	640	51	72	0	2	0	1	0	1	1	769
Kaliumsulfat m. Mg	451,4	553,6	333,7	24,7	8,8	8,8	42,4	123,9	5,8	46,6	1600
Kaliumklorid	3	0	4	1	47	1	0	2	0	0	59
Annen K gjødsel	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
NPK- gjødsel (sum)	76975	68261	21704	7846	15991	14166	11440	43359	11513	7599	278854
N ≤ 9,5 %	134	117	142	0	7	1	47	47	11	16	521
14,5 % ≥ N > 9,5 %	2880	5906	2201	471	1168	394	196	1724	223	165	15327
19,5 % ≥ N > 14,5 %	6119	5165	2170	1882	1966	1915	856	2771	3111	3238	29194
24,5 % ≥ N > 19,5 %	35993	30499	10620	2442	2765	3541	2116	14443	2472	1860	106751
N ≥ 24,5 %	31849	26575	6571	3052	10085	8315	8225	24373	5696	2321	127061
NP- gjødsel	374	595	183	12	23	5	1	128	3	11	1335
NK- gjødsel	143	289	69	329	2098	226	96	122	129	61	3560
PK- gjødsel	200	80	156	0	0	0	5	20	0	2	463
Sekundær- og mikronæringsgjødsel	33	31	13	0	0	0	4	6	0	0	87
Sum fylke	95088	87856	27900	11273	39067	21830	15500	58242	14664	8938	380358

Tabell 5. Fylkesvis oversikt over omsatt mengde (tonn) av NPK-varetyper med total omsetning over 500 tonn i perioden 01.07.22 – 30.06.23.

Varetyper	Oslo/Viken	Innlandet	Vestfold og Telemark	Agder	Rogaland	Vestland	Møre og Romsdal	Trøndelag	Nordland	Troms og Finnmark	Alle fylker
NPK 8-5-19	134	117	135	0	0	1	47	47	11	16	507
NPK 12-4-18	2880	5906	2201	471	1168	394	196	1724	223	165	15327
NPK 17-5-13	4219	2311	752	0	0	1	1	608	7	79	7979
NPK 18-3-15	1873	2827	1418	1882	1890	1914	855	2163	3104	3159	21085
NPK 20-4-11	990	1102	157	0	0	6	40	427	1	34	2756
NPK 22-2-12	1682	3925	1473	2324	2516	2138	1212	2468	2039	1358	21135
NPK 22-3-10	33321	25467	8990	118	249	1397	865	11549	432	468	82855
NPK 25-2-6	22766	21117	4664	2000	6094	6721	5173	17436	4092	2056	92119
NPK 27-2-4	9051	5441	1907	907	3052	1482	2822	6923	1599	176	33360
NPK 27-3-5	32	17	0	144	940	112	230	14	5	88	1582

Tabell 6. Fylkesvis omsetning av næringsstoffer for perioden 01.07.2022 – 30.06.2023.

Fylke	Nitrogen (tonn)	Fosfor (tonn)	Kalium (tonn)
Oslo/Viken	21314	2013	7011
Innlandet	19459	1799	6434
Vestfold og Telemark	5862	608	2267
Agder	2564	169	840
Rogaland	9734	344	1593
Vestland	5232	285	1207
Møre og Romsdal	3775	232	834
Trøndelag	13820	989	3476
Nordland	3368	238	1086
Troms og Finnmark	1875	172	850
Sum	87003	6849	25600

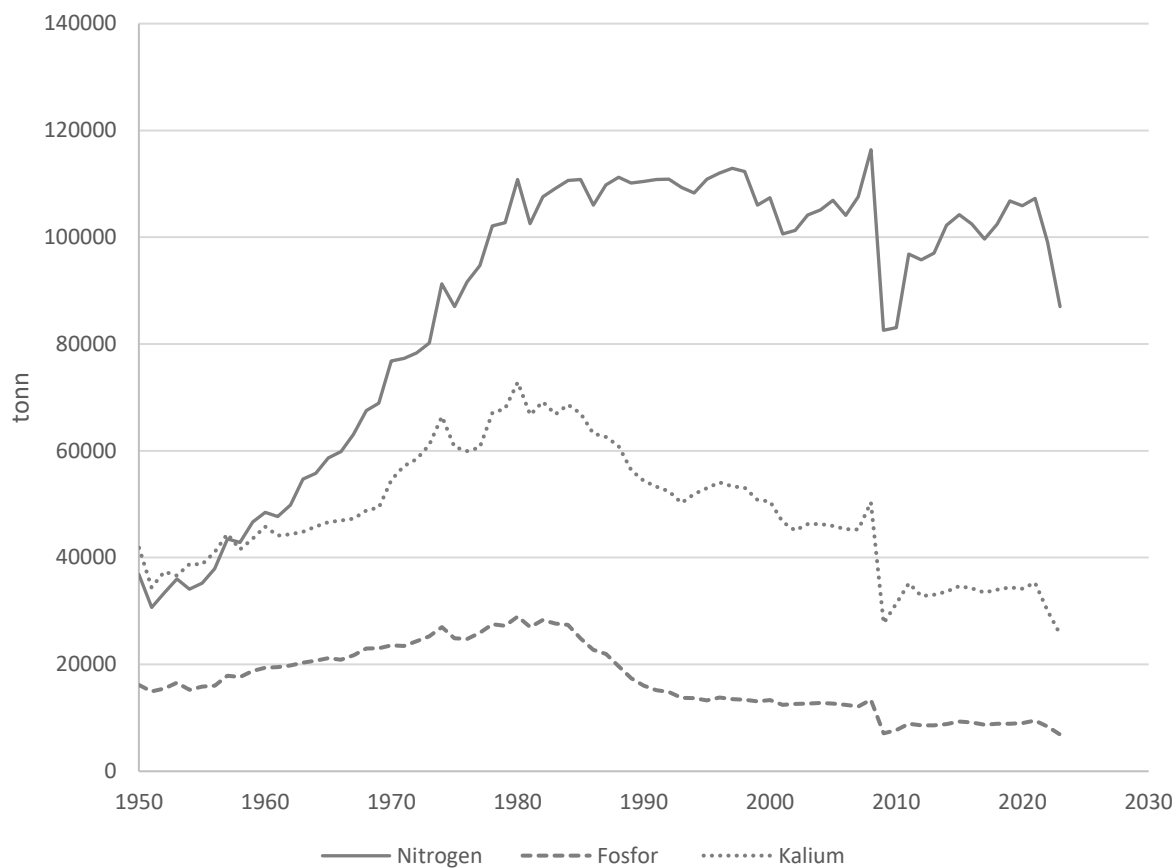
Tabell 7. Omsetning av svovel og magnesium for utvalgte år.

År	Omsetning svovel (1000 tonn)	Omsetning magnesium (1000 tonn)
1979/1980	18	7,6
1984/1985	15	6,3
1994/1995	16	7
1999/2000	16	6,5
2004/2005	16	6,2
2009/2010	12,4	4,8
2014/2015	14,4	4,5
2019/2020	15,6	4,3
2020/2021	15,7	4,4
2021/2022	13,7	4,0
2022/2023	12,9	3,5

Tabell 8. Total mengde og gjennomsnittlig innhold av kadmium (kg) i mineralgjødning omsatt til bruk på jordbruksarealer utvalgte år. Det er ikke samlet inn kadmiumtall for årene som ikke er tatt med i tabellen.

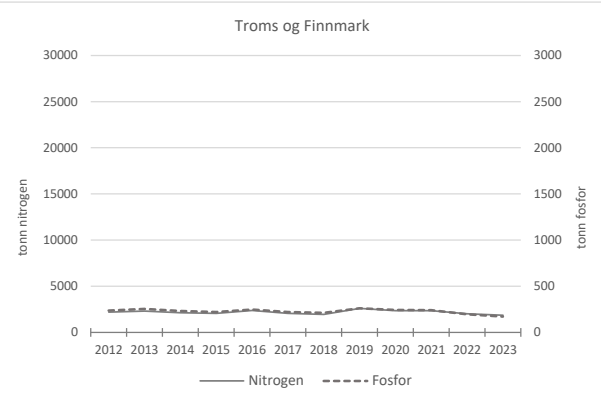
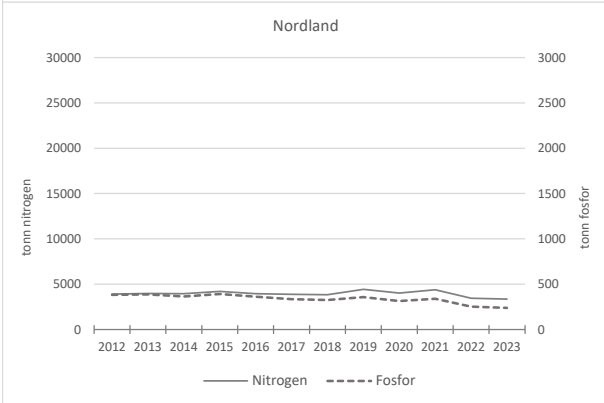
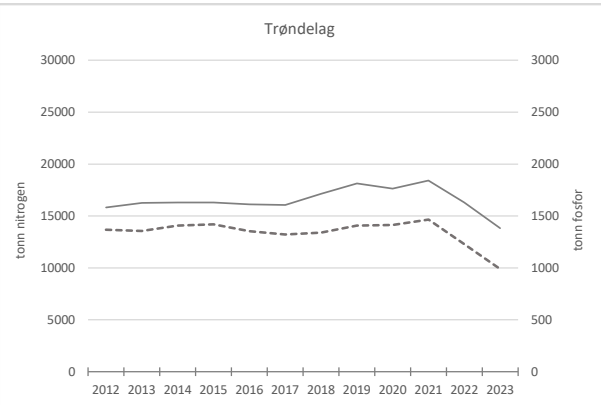
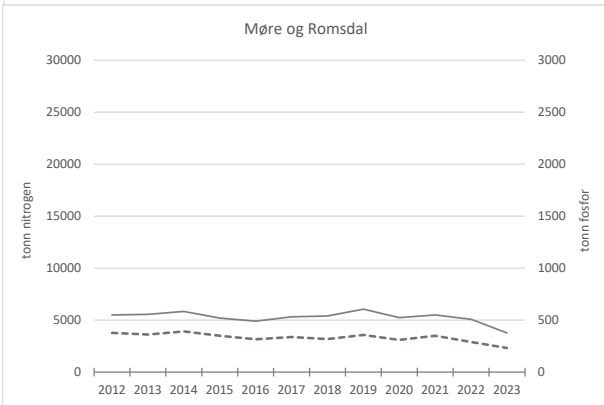
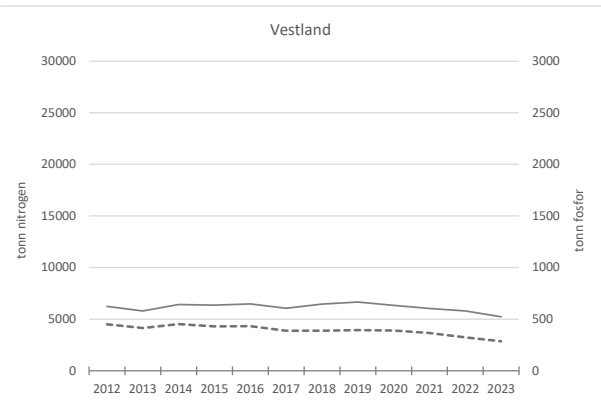
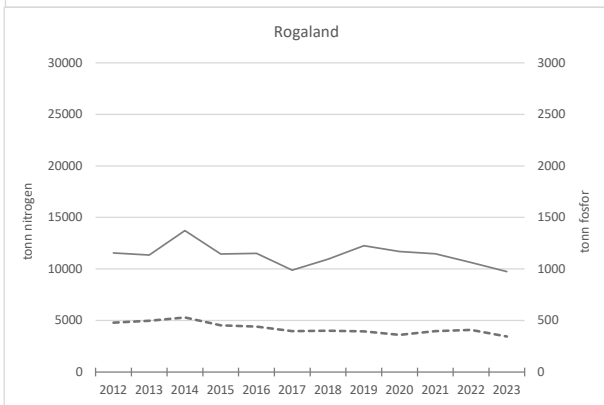
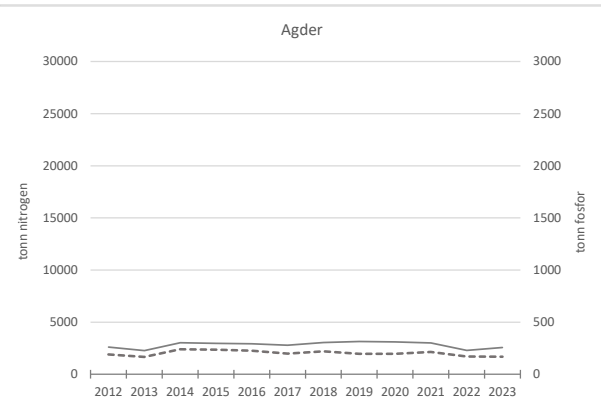
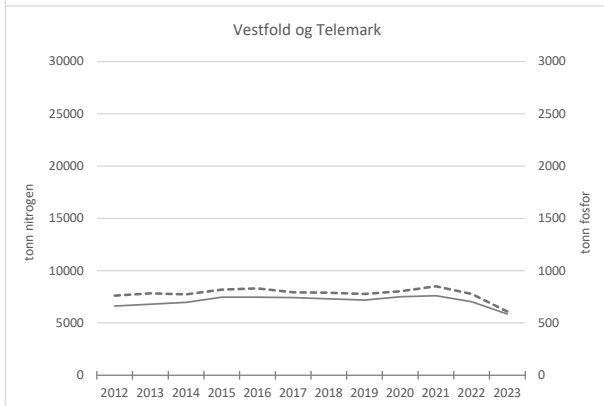
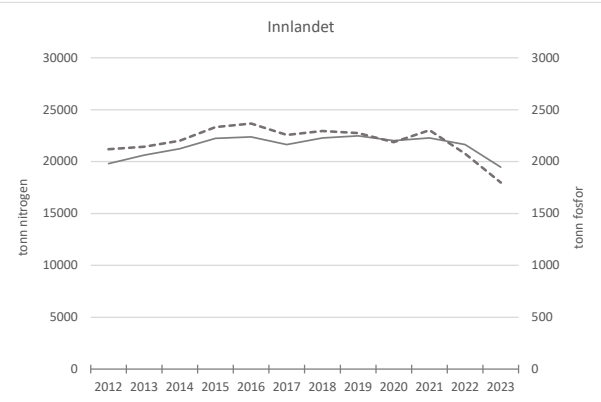
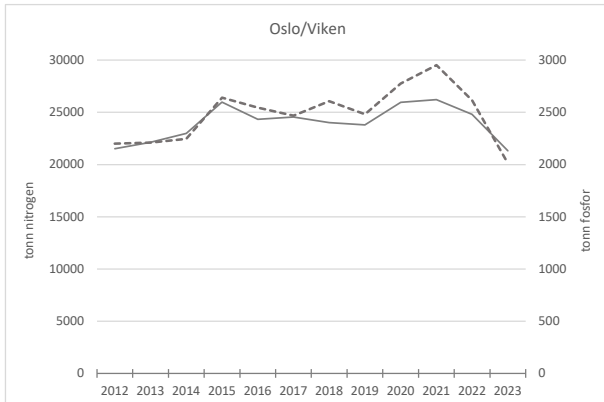
År	Kadmium i mineralgjødning omsatt til bruk på jordbruksarealer (kg)	Gjennomsnittlig kadmiuminnhold (mg Cd/P kg)
1991/1992	191	13
1992/1993	128	9
1993/1994	95	7
1994/1995	102	8
1995/1996	80	6
1996/1997	56	4
1997/1998	72	5
1999/2000	74	6
2000/2001	52	4
2001/2002	63	5
2002/2003	60	5
2003/2004	64	5
2016/2017	211	24
2019/2020	270	30
2022/2023	289	42

Figur 1. Omsetning av nitrogen, fosfor og kalium i mineralgjødning fra vekstsesongen 1949/1950 til og med vekstsesongen 2022/2023. Omsetning er oppgitt i tonn.

Figur 2 (neste side). Omsetning av nitrogen og fosfor fordelt etter dagens fylkesinndeling fra vekstsesongen 2011/2012 til og med vekstsesongen 2022/2023. Omsetning er oppgitt i tonn, merk at nitrogen og fosfor er oppgitt med ulike skalaer i figurene.

Tabell 9. Tidsserie for omsetning av mineralgjødsel og hovednæringsstoffer.

År	Omsatt (tonn vare)	Nitrogen (tonn)	Fosfor (tonn)	Kalium (tonn)	Sum hovednæringsstoff (tonn)
1949/1950		36864	16171	41837	94872
1950/1951		30699	14949	34433	80081
1951/1952		33397	15490	37378	86265
1952/1953		36009	16558	36639	92206
1953/1954		34078	15252	38826	89156
1954/1955		35242	15832	38757	89831
1955/1956		37936	16047	41091	95074
1956/1957		43508	17910	44440	105858
1957/1958		42859	17637	41572	102068
1958/1959		46654	18754	43550	108958
1959/1960		48451	19410	45794	113655
1960/1961		47715	19477	44142	111334
1961/1962		49880	19789	44358	114027
1962/1963		54682	20340	44855	119877
1963/1964		55783	20717	45827	122327
1964/1965		58687	21159	46667	126513
1965/1966		59884	20880	46934	127698
1966/1967		63112	21730	47296	132138
1967/1968		67556	22955	48793	139304
1968/1969		68908	23027	49393	141328
1969/1970		76843	23578	54580	155001
1970/1971		77328	23477	57150	157955
1971/1972		78332	24365	58482	161179
1972/1973		80165	25259	61080	166504
1973/1974		91290	27000	66444	184734
1974/1975		87021	24899	60733	172653
1975/1976	536033	91602	24760	59981	176343
1976/1977	567807	94693	25908	60631	181232
1977/1978	602548	102099	27537	67161	196797
1978/1979	618376	102715	27233	67888	197836
1979/1980	663987	110785	28962	72843	212590
1980/1981	612153	102513	26980	66748	196241
1981/1982	641272	107546	28291	69192	205029
1982/1983	640467	109120	27638	66815	205573
1983/1984	640691	110648	27382	68637	206667
1984/1985	624109	110803	24828	66979	202609
1985/1986	590083	106011	22752	63277	192040
1986/1987	606193	109807	21953	62580	194340
1987/1988	594058	111208	19699	60927	191834
1988/1989	567388	110138	17376	56353	183867

1989/1990	564813	110418	16002	54389	180809
1990/1991	558657	110790	15190	53326	179306
1991/1992	563053	110875	14818	52430	178123
1992/1993	555945	109299	13722	50274	173295
1993/1994	555579	108287	13688	51933	173908
1994/1995	569190	110851	13291	53002	177144
1995/1996	571527	111976	13836	54088	179900
1996/1997	571588	112879	13522	53364	179765
1997/1998	565220	112327	13408	53043	178778
1998/1999	533882	106017	13092	50862	169971
1999/2000	541392	107410	13325	50480	171215
2000/2001	501347	100592	12399	46683	159674
2001/2002	497795	101258	12593	45075	158926
2002/2003	511251	104162	12643	46273	163078
2003/2004	518567	105096	12786	46281	164163
2004/2005	517275	106882	12660	45926	165468
2005/2006	508360	104088	12431	45359	161878
2006/2007	514527	107588	12155	45253	164996
2007/2008	564812	116351	13403	50357	180111
2008/2009	366136	82549	7071	27735	117355
2009/2010	379348	83081	7669	31373	122123
2010/2011	438147	96851	8901	35177	140929
2011/2012	426758	95767	8565	32821	137153
2012/2013	431712	97010	8573	33019	138766
2013/2014	456748	102238	8836	33621	144695
2014/2015	464874	104214	9295	34674	148183
2015/2016	457426	102460	9116	34224	145800
2016/2017	445558	99674	8718	33468	141860
2017/2018	457587	102392	8892	33984	145267
2018/2019	474231	106765	8901	34422	150089
2019/2020	470328	105884	8996	34171	149051
2020/2021	478216	107282	9475	35306	152063
2021/2022	436090	99043	8336	30005	137385
2022/2023	380358	87003	6849	25600	119452